

тимуться зрозумілі економічні норми загальнолюдського значення в умовах існуючих ринкових відносин. Економічна свідомість молоді синтезує знання, отримані в школі, від батьків, із засобів масової інформації та з власного досвіду. Економічне мислення не варто розглядати як механічне відображення у свідомості об'єктивної реальності, в процесі його формування важливо враховувати суб'єктивний чинник.

Також розвитку навичок критичного економічного мислення, зокрема прогнозування, аналізу і оцінювання практичних проблем функціонування реального сектору національної економіки, складання і планування особистого бюджету, сприятиме використання методу кейсів, методу проблемної лекції, мозкового штурму, дидактичних прийомів «Асоціативний куш», «Пошук цікавих запитань», «Обмін проблемами», організація ділових ігор, диспутів, дебатів. Активізувати мислення допоможе науково-дослідна робота здобувачів освіти, яка включає підготовку та захист рефератів, дискусійне обговорення доповідей з актуальних соціально-економічних тем [3, с. 70].

Отже, правильно підібрані форми, методи та прийоми педагогічної взаємодії будуть сприяти активізації економічного мислення як однієї з форм пізнання, духовного освоєння навколишнього світу, свого буття, прогнозування подій і дій, створення нових ідей, пошуку ефективних шляхів їхньої реалізації [3, с. 70].

Література

1. Андрійчук В. В. Підготовка майбутніх вчителів до формування фінансової грамотності учнів початкової школи. *Міжнародний мультидисциплінарний науковий журнал «ЛООС. Мистецтво наукової думки»*. 2019. №8. С. 103.
2. Дзундза А. Формування економічного мислення учнів засобами економікоматематичного моделювання. *Рідна школа*. 2004. №4 (891). С. 39 – 42.
3. Земка О. В. Формування економічного мислення майбутніх педагогів як нагальна вимога суспільства. *Актуальні питання сучасної педагогіки: творчість, майстерність, професіоналізм*: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, м. Кременчук, 13 березня 2020 р. Кременчук : Методичний кабінет, 2020. 546 с.
4. Матвісів Я., Федорович А. Педагогічні засади економічної освіти та виховання сучасної української молоді. *Трудова підготовка в закладах освіти*. 2006. №2 (42). С. 23 – 27.
5. Фесенко Г. А. (2015). Про стан готовності вчителів до реалізації компетентнісного підходу до навчання математики. *Наукові записки НПУ ім. М.П. Драгоманова*, (53). С. 293-299.
6. Режим доступу до електронних ресурсів: <https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/reformi/rozvitok-lyudskogo-kapitalu/reforma-osviti>

ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ З МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ

Вараниця С. Г.

**Студент магістратури ННПППФВК
Науковий керівник – доц. Бурлака Н. І.**

Глибокі соціальні й економічні зрушення, що відбулися на межі третього тисячоліття в Україні, спонукали до перегляду досліджень у галузі управління, звернення до світового досвіду країн, що існують в умовах ринку та накопичили колосальні управлінські знання. Адже мистецтво управління, управлінська культура стають вирішальними чинниками, що забезпечують успіх реформ. Сьогодні дуже гостро постає потреба не тільки у простих виконавцях, а й у генераторах творчих ідей, керівниках-професіоналах, які

спроможні нести відповідальність за стан справ в організації та забезпечувати її прогресивний розвиток. Необхідність підготовки компетентного менеджера освіти детермінована ускладненням умов і характеру діяльності управлінців, зростанням ролі і значення їхньої професійної діяльності; загостренням конкурентної боротьби між освітніми установами за виживання на ринку освітніх послуг. Це визначає принципово нові вимоги до всіх освітніх структур, зокрема до керівника освітнього закладу. Саме від керівника та його професійної компетентності залежить конкурентоспроможність закладу на ринку освітніх послуг і забезпечення якості освіти [5].

Актуальність підготовки керівників освітянської галузі освітньо-кваліфікаційного рівня "Магістр" зумовлена сучасними вимогами до змісту освіти, що є результатом євроінтеграційних процесів та нового бачення функцій навчального закладу щодо духовного та інтелектуального розвитку суспільства. Нині загальноновизнано, що освіта не лише соціальний інститут, а й сфера специфічних послуг; що управління в освіті в нових економічних відносинах не може базуватися на командно-адміністративному стилі, оскільки керівник навчального закладу повинен володіти сучасними технологіями підвищення якості навчально-виховного процесу та забезпечувати комфортні умови праці й саморозвитку педагогічних працівників [2].

Менеджер освіти – професія, тип діяльності, в основі якої – знання й людські здібності, за допомогою яких можна здійснювати управління, організацію та керування освітніми процесами й технологіями, нести за це відповідальність [5]. За Л. Кравченко, це цілеспрямовано професійно підготовлений фахівець, здатний до роботи у швидкозмінних ринкових умовах й управління як різноманітними типами навчальних закладів, так і масштабними освітніми системами [2].

Згідно з визначенням Міжнародного департаменту стандартів для навчання, досягнення та освіти (International Board of Standards for Training, Performance and Instruction (IBSTPI), поняття компетентності трактується як спроможність кваліфіковано провадити діяльність, виконувати завдання або роботу. При цьому поняття компетентності містить набір знань, навичок і ставлень, що дають змогу особистості ефективно діяти або виконувати функції, спрямовані на досягнення стандартів у професійній галузі або певній діяльності [8].

Підкреслимо, що професійна компетентність менеджера освіти є стрижнем Галузевого стандарту вищої освіти України «Підготовка магістра за спеціальністю «Управління навчальним закладом»» [5], де чітко визначаються цілі та зміст професійної підготовки, а також вимоги до фахівця кваліфікації «Керівник підприємства, установи та організації (у сфері освіти та виробничого навчання)». У документі констатується актуальність вимог до компетентності керівника навчального закладу, яка розглядається як «необхідний обсяг і рівень знань та досвіду у певному виді діяльності» [5, с.6].

У сфері роботи з персоналом менеджер повинен уміти: організовувати та планувати роботу; приймати правильні нестандартні управлінські рішення; керувати колективом на рівні сучасних вимог (бути лідером); спілкуватися, контактувати з людьми; спонукати працівників до творчої діяльності, раціоналізації, винахідництва, відзначати і оцінювати кожне досягнення

підлеглого; знаходити вихід із конфліктних ситуацій; бути гранично об'єктивним незалежно від своїх симпатій; вести ділові переговори; вміти підкорятися і дотримуватися правил [9].

Сьогодні будь-яка освіта (загальна, професійна) повинна давати не лише суму знань, не тільки готувати спеціалістів до певного виду діяльності, а й формувати у них потребу поновлювати раніше набуті знання і вміння, розширювати свій кругозір, підвищувати культуру, розвивати здібності, вдосконалювати свою професію, здобувати нову спеціальність. Нині одне з головних завдань – ґрунтовніше заздалегідь визначити підготовку спеціалістів управління. Крім того, на сучасному етапі розвитку важливо організувати кваліфіковану і дійову форму безперервного навчання і, головним чином, самостійне навчання всіх працівників. Підтвердженням цього є думка О. Щербини: «Функції та ролі, що виконуються викладачем, повинні розширитися і розглядатися за двома основними напрямками: навчання та освічення. Функцію навчання викладач виконує шляхом надання практичних навичок та технік. Викладач для здійснення цієї функції повинен виступати в ролі лектора, організатора, експерта і використовувати при цьому відповідні форми навчання, такі як лекції, письмові роботи, практичні та семінарські заняття, тестування, групова робота, рольові ігри тощо. У результаті ми отримаємо гарних спеціалістів, але вони будуть подібними один до одного (відрізнятимуться лише ступенем власної майстерності)» [7, с. 66]. Тут доречно буде нагадати відоме висловлювання Галілео Галілея: «Ви не можете навчити людину чому-небудь. Ви можете лише допомогти їй зрозуміти це і навчитися самій».

Функцію освіти (розвитку свідомості) викладач виконує шляхом передачі найсучасніших знань та інформації, а також шляхом спрямування студентів до їх усвідомлення. Саме це дасть можливість якісної трансформації свідомості студентів. Освіта примушує людину переглядати власний життєвий досвід, своє ставлення до різних аспектів життєдіяльності і може допомогти сформувати прагнення людей до тривалих якісних ефективних трансформацій [7].

Значної уваги надають науковці проблемі інноваційних технологій у підготовці фахівців з менеджменту освіти. Адже, як справедливо зазначає Л. Лук'янова, швидкоплинність змін сучасного суспільства об'єктивно зумовлює необхідність формувати особистість, здатну до сприйняття і творення змін, налаштовану на сприйняття цих змін як природної норми. Водночас, сприйняття сукупності змін неможливе без задоволення освітніх потреб людини впродовж її життя. Отже, сучасна освіта повинна набути інноваційного змісту для змінюваних освітніх потреб, а суб'єкти освітнього процесу – здатності інноваційного способу життя і навчання [4, с.252-254].

Концептуальною ідеєю фахової підготовки магістрів за спеціальністю "Управління навчальним закладом" є збагачення працівників освіти надбаннями управлінської культури, науки та передового педагогічного досвіду на основі вивчення педагогічних та управлінських програм і технологій, сучасних концепцій управлінської психології, теорії навчання та виховання, розроблень моделей нових типів навчальних закладів, поглиблення спеціальних знань та вдосконалення умінь інноваційного характеру [1].

Означені аспекти підготовки фахівців з менеджменту освіти підтверджують різноплановість проблеми. Основне завдання керівників освітнього

процесу – створення умов для реалізації цілей і завдань, що постають перед освітньою установою і тими установами, які управляють освітою. Діяльність керівників системи освіти в умовах розвитку ринку освітніх послуг набуває нових функцій, зокрема формування колективу, побудова своєї роботи з огляду на отримання кінцевого результату, організація привабливого освітнього середовища. Сучасному суспільству потрібен компетентний, ерудований керівник системи освіти, готовий до самовдосконалення, дослідницької роботи і власного професійного становлення. Однак сучасні суспільні умови вимагають професійних підходів до вирішення управлінських питань у галузі освіти, що ускладнюються у зв'язку зі зміною педагогічних цілей. Підготовка менеджера освіти повинна відповідати вимогам демократичного українського суспільства. Перспективами подальших наукових досліджень передбачаємо проблеми вдосконалення системи управління освітою, налагодження високопрофесійного, наукового, аналітичного, демократичного та відкритого прийняття управлінських і освітніх рішень [6].

Література

1. Берека, В.Є. Магістерська підготовка майбутніх менеджерів освіти : монографія. Хмельницький: ХГПА, 2008. 357 с.
2. Кравченко Л. М. Неперервна педагогічна підготовка менеджера освіти : монографія. Полтава: Техсервіс, 2006. 422 с.
3. Лаврентьєва О.О. Напрями й підходи до організації методологічної підготовки менеджера освіти. *Народна освіта*. Електронне наукове фахове видання.
4. Лук'янова Л.Б. Освітні моделі навчання дорослих. До проблем формування значущих якостей фахівця. Харків: Стиль-Іздат, 2008. С. 252 – 262.
5. Підготовка магістра за спеціальністю специфічних категорій 8.000009 «Управління навчальним закладом». Галузевий стандарт вищої освіти України. Київ : Міністерство освіти і науки України, 2006. 61 с
6. Товканець О. С. Проблема підготовки фахівців з менеджменту освіти у сучасній психолого-педагогічній літературі. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: «Педагогіка. Соціальна робота»*. 2016. Випуск 1 (38) С. 293
7. Щербина О. Особливості підготовки менеджерів підприємницького типу в сучасних умовах. *Синергія*. 2004. № 1(8). С. 65–67.
8. J. Michael-de la Teja, Ileana. ERIC Clearinghouse on Information and Technology Syracuse NY. Competencies for Online Teaching. ERIC Digest. Competence, Competencies and Certification. – p.1
9. URL: <https://management-books.biz/>.

СТВОРЕННЯ ІСТОРИЧНОГО ПОРТРЕТУ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Венжик І.

*Студентка факультету історії, права і публічного управління
Науковий керівник – доц. Волошина О. В.*

Сьогодні у всьому світі на тлі поширення нової коронавірусної інфекції роль дистанційної освіти швидко зростає. Саме цей вид навчання став унікальною можливістю для школярів здобувати та засвоювати нові знання, не виходячи з дому. Кілька років тому лише передбачали, що дистанційна освіта матиме світле майбутнє та матиме масовий характер [8, с. 368]. А вже сьогодні це єдиний актуальний і можливий варіант навчання, обміну інформацією на всіх рівнях